

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

CONSILIU

Concluziile Consiliului privind rolul educației și formării în cadrul punerii în aplicare a Strategiei
Europa 2020

(2011/C 70/01)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

SUBLINIIND disponibilitatea sa deplină de a pune în serviciul Consiliului European experiența și cunoștințele Consiliului în materie de politici privind educația și formarea și de a contribui în mod activ la punerea cu succes în aplicare a Strategiei Europa 2020 pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și a semestrului european;

REAMINTIND obiectivele strategiei referitoare la realizarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii, care urmează să fie sprijinite printr-o serie de obiective principale ale UE și de inițiative emblematice;

ȘI AVÂND ÎN VEDERE Analiza anuală a creșterii pentru 2011, elaborată de Comisie, inclusiv Raportul privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, Raportul macroeconomic și Proiectul de raport comun privind ocuparea forței de muncă, precum și Orientările integrate Europa 2020;

SUBLINIAZĂ CĂ:

Educația și formarea au un rol fundamental în realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 privind o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în special prin înzestrarea cetățenilor cu competențele și aptitudinile de care economia europeană și societatea europeană au nevoie pentru a rămâne competitive și inovatoare, dar și prin contribuția lor la promovarea coeziunii și incluziunii sociale. Prin urmare, rolul-cheie al educației și formării ar trebui să se reflecte pe deplin în lucrările Consiliului care se vor desfășura pe parcursul noului „semestru european” instituit de la începutul anului 2011. Cu sprijinul Comisiei, Consiliul ar trebui să se asigure, în special, că sunt abordate în detaliu chestiuni precum măsurile de politică și reformele în domeniul educației și formării, contribuția acestora la obiectivele europene și schimbul de bune practici în materie de politici.

CONSIDERĂ CĂ:

1. Cadrul „ET 2020” și cele patru obiective strategice ale acestuia⁽¹⁾ reprezintă o bază solidă pentru cooperarea

europenă în domeniul educației și formării și, prin urmare, poate aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

2. Procesul de la Copenhaga, ale cărui priorități strategice pentru următorul deceniu au fost revizuite în cadrul reuniunii ministeriale de la Bruges din decembrie 2010⁽²⁾, evidențiază faptul că educația și formarea profesională (EFP) au un rol-cheie în sprijinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 prin asigurarea unor competențe și aptitudini relevante și de înaltă calitate.

3. Două dintre inițiativele emblematice propuse în cadrul Strategiei Europa 2020 au o relevanță deosebită pentru educație și formare:

(i) în primul rând, inițiativa *Tineretul în mișcare*, care are scopul de a ajuta tinerii să își valorifice pe deplin potențialul în educație și formare și, astfel, să își îmbunătățească perspectivele de ocupare a unui loc de muncă. Este nevoie urgentă să se asigure reducerea numărului de tineri care părăsesc timpuriu școala, posibilitatea pentru toți tinerii de a dobândi competențele de bază necesare pentru educația viitoare și sporirea posibilităților de învățare în diferite etape ulterioare ale vieții. Instituțiile de învățământ superior ar trebui să fie încurajate să îmbunătățească relevanța și calitatea cursurilor pe care le oferă, astfel încât să încurajeze o categorie mai largă de cetățeni să urmeze studii superioare, iar mobilitatea în scop educațional a tinerilor ar trebui promovată în întregul sistem de învățământ, precum și în contexte non-formale cum ar fi activitățile de tineret și participarea acestuia. În plus, ar trebui încurajată sporirea experiențelor de învățare la locul de muncă și prin antreprenariat și ar trebui extinse posibilitățile de desfășurare a activităților de voluntariat, a unei activități independente, de muncă și studiu în străinătate;

(1) JO C 119, 28.5.2009.

(2) Comunicatul de la Bruges privind dezvoltarea cooperării europene în domeniul EFP: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf

- (ii) în al doilea rând, inițiativa *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă*, care subliniază necesitatea de perfecționare a competențelor și de sporire a capacității de inserție profesională. Trebuie să se facă progrese pentru a identifica mai bine nevoile de formare, a spori relevanța educației și formării pentru piața forței de muncă, a facilita accesul persoanelor la posibilitățile de învățare pe tot parcursul vieții și la orientare și a asigura o tranziție ușoară între educație, formare și piața forței de muncă. Realizarea celor menționate presupune o colaborare mai strânsă și parteneriate între serviciile publice, furnizorii de servicii de educație și formare și angajatori, la nivel național, regional și local. Tranziția către sisteme de calificare bazate pe rezultatele învățării și o mai mare validare a competențelor și aptitudinilor dobândite în contexte non-formale și informale sunt de asemenea deosebit de importante pentru îmbunătățirea capacității de inserție profesională.
4. Educația și formarea au de asemenea o contribuție substanțială în cadrul celorlalte inițiative emblematiche, precum *Agenda digitală* și *O Uniune a inovării*. Sistemele de educație și formare din Europa trebuie să ofere combinația potrivită de competențe și aptitudini, să asigure un număr suficient de absolvenți din domeniile științei, matematicii și ingineriei, să înzestreze oamenii cu competențele de bază, motivația și capacitatea de a învăța, să încurajeze dezvoltarea de aptitudini transversale, inclusiv cele care permit utilizarea tehnologiilor moderne digitale, să promoveze dezvoltarea durabilă și cetățenia activă și să încurajeze creativitatea, inovarea și spiritul antreprenorial.
5. De asemenea, ca răspuns la obiectivele inițiativei *Platforma europeană de combatere a sărăciei*, sunt necesare mai multe eforturi pentru a oferi sprijin și a deschide noi posibilități pentru categoriile netradiționale sau dezavantajate de persoane care studiază. Factori precum îmbunătățirea accesului la servicii de înaltă calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, asigurarea unor posibilități inovatoare de educație și formare pentru grupurile dezavantajate sunt importanți pentru reducerea inegalităților sociale și pentru a permite tuturor cetățenilor să își realizeze pe deplin potențialul.
3. Abordarea de urgență a situației tinerilor femei și bărbați care se confruntă cu dificultăți excepționale la intrarea pe piața forței de muncă din cauza severității crizei.
4. Îmbunătățirea adaptabilității sistemelor de educație și formare la noile cereri și tendințe, pentru a răspunde mai bine nevoilor de competențe de pe piața muncii și provocărilor sociale și culturale într-o lume globalizată.

II. Se impun eforturi sporite pentru realizarea obiectivelor principale în domeniul educației

5. Îndeplinirea celor două obiective principale ale UE în materie de educație și formare, și anume reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii până la sub 10 % și creșterea procentajului persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani, absolvenți ai învățământului terțiar sau echivalent, până la cel puțin 40 %, va avea un efect pozitiv asupra creșterii economice și ocupării forței de muncă. În plus, măsurile adoptate în sectorul educației și formării vor contribui la realizarea obiectivelor în alte domenii, cum ar fi creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, promovarea cercetării și dezvoltării și reducerea sărăciei.
6. În ceea ce privește primul dintre cele două obiective, părăsirea timpurie a școlii este un fenomen complex, influențat de factori educaționali, individuali și socio-economici. Abordarea acestei probleme impune măsuri preventive și compensatorii, cum ar fi „a doua șansă” la educație, precum și o strânsă coordonare între sectoarele educației și formării și alte politici conexe. Printre măsurile prin care se pot obține schimbările dorite se pot număra îmbunătățirea educației copiilor de vârstă mică, actualizarea programelor de învățământ, îmbunătățirea formării cadrelor didactice, metode de predare inovatoare, sprijin individualizat – în special pentru grupurile dezavantajate, inclusiv pentru migranți și romi – și o cooperare mai strânsă cu familiile și cu comunitățile locale.
7. Cel de al doilea obiectiv necesită, de asemenea, o abordare pluridimensională. Pentru a fi atractive și eficiente, sistemele de învățământ terțiar sau echivalente necesită investiții eficiente la nivel înalt, modernizarea programelor de învățământ și îmbunătățirea guvernancei. Inovarea ar trebui promovată atât la nivel sistemic, cât și la nivel instituțional; de asemenea, este necesar să se utilizeze mai eficient fondurile și să se găsească surse de finanțare mai variate. Totodată, sunt necesare stimulente în vederea stabilirii unor legături mai bune cu restul lumii, prin intermediul parteneriatelor realizate cu domeniul cercetării și cu mediul de afaceri, precum și în vederea deschiderii către categoriile netradiționale de persoane care studiază, oferind stimulente adecvate și promovând sisteme de validare, de sprijin, precum și servicii de orientare.
- PRIN URMARE, INVITĂ STATELE MEMBRE, ÎN LEGĂTURĂ CU ASPECTELE PRIVIND EDUCAȚIA ȘI FORMAREA:
1. Să adopte programe naționale de reformă (PNR) care să fie specifice și orientate către acțiune și care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor Strategiei *Europa 2020*, inclusiv obiectivele principale ale UE.
- I. Educația și formarea sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020**
1. Este urgent să se investească în mod eficient în modernizarea și reformarea educației și formării de înaltă calitate, deoarece acest lucru va stabili bazele prosperității pe termen lung a Europei și, totodată, prin înzestrarea oamenilor cu abilități și competențe mai multe și mai bune, va contribui la combaterea pe termen scurt a efectelor crizei.
2. Este esențial să se consolideze posibilitățile pentru învățarea pe tot parcursul vieții, pentru toți oamenii și la toate nivelurile de educație și formare, în special prin îmbunătățirea atractivității și a relevanței EFP, prin sporirea participării adulților la procesul de învățare și prin sporirea relevanței acestuia.

2. Să întreprindă acțiuni de politică în conformitate cu obiectivele naționale, ținând seama de pozițiile inițiale ale statelor membre și de circumstanțele la nivel național și în conformitate cu procedurile naționale de luare a deciziilor.
3. Să aibă o strânsă cooperare orizontală cu alte sectoare relevante implicate în procesul aferent Strategiei *Europa 2020* la nivel național, în special cu miniștrii ocupării forței de muncă, dar mai ales cu alte părți interesate cum ar fi partenerii sociali în momentul în care se definesc și se prezintă rapoarte privind punerea în aplicare a politicilor naționale de ocupare a forței de muncă pe baza orientărilor integrate nr. 8 și 9 ⁽¹⁾.
4. Să promoveze o mai bună cooperare între instituțiile de învățământ superior, institutele de cercetare și întreprinderi în vederea consolidării triunghiului cunoașterii ca bază pentru o economie mai inovatoare și mai creativă, în conformitate cu orientarea integrată nr. 4 ⁽²⁾.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA:

1. Să consolideze cooperarea orizontală și schimbul de experiență și de bune practici între statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a PNR și să includă aceste aspecte în cadrul viitoarelor activități de învățare *inter pares*, acolo unde este cazul.
2. Să promoveze în continuare posibilitățile de însușire a politicilor, mai ales în domeniile Strategiei *Europa 2020* și să orienteze mai bine metoda deschisă de coordonare (MDC) către nevoile și interesele statelor membre printr-o utilizare mai eficientă a rezultatelor cooperării europene, prin sporirea transparenței și prin susținerea unei colaborări mai focalizate.
3. Să întărească legăturile între diferitele obiective ale Strategiei *Europa 2020*, în special prin consolidarea bazei de informații în acest domeniu și prin implicarea mai strânsă a sectoarelor educației și formării în identificarea blocajelor din calea creșterii economice și a ocupării forței de muncă.
4. Astfel cum s-a subliniat în inițiativa *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă*, să consolideze capacitatea

de a anticipa și de a corela necesitățile în materie de competențe cu cele de pe piața muncii, precum și să asigure combinația potrivită de competențe, inclusiv de abilități transversale cum ar fi abilitățile digitale și antreprenoriale și să elaboreze o strategie cuprinzătoare pentru îmbunătățirea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții, în special pentru grupurile dezavantajate.

INVITĂ COMISIA:

1. Să continue – în deplin acord cu statele membre – consolidarea legăturilor între modalitățile de punere în aplicare pentru cadrul strategic „ET 2020” și cele pentru Strategia *Europa 2020*, în special în ceea ce privește ciclurile de lucru, prezentarea rapoartelor și stabilirea obiectivelor. În momentul în care vor fi propuse prioritățile pe termen mediu pentru următorul ciclu al „ET 2020” ar trebui să se țină seama în special de obiectivele principale și de măsurile corespunzătoare adoptate în temeiul inițiativelor *Tineretul în mișcare* și *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă*.
2. Să încurajeze, în cadrul rapoartelor comune privind progresele înregistrate în ceea ce privește „ET 2020”, luarea în considerare corespunzătoare a obiectivelor Strategiei *Europa 2020*, recunoscându-se totodată valoarea adăugată distinctă pe care o aduc aceste rapoarte în sensul unei perspective interne mai detaliate asupra politicilor naționale ale statelor membre în domeniul educației.
3. Să furnizeze o analiză aprofundată a progreselor înregistrate în realizarea obiectivelor principale și a criteriilor de referință ale „ET 2020”, drept bază pentru un schimb de opinii în cadrul Consiliului, pe parcursul fiecărui semestru european.
4. Să sporească vizibilitatea și transparența măsurilor adoptate în contextul MDC, prin asigurarea unei coordonări operaționale eficiente care să implice statele membre și să prevadă participarea părților interesate relevante.
5. Să furnizeze o analiză în vederea sprijinirii schimburilor din cadrul MDC privind legătura dintre investițiile în educație și abordările de politică destinate îndeplinirii obiectivelor Strategiei *Europa 2020*.

⁽¹⁾ Nr. 8: Dezvoltarea unei forțe de muncă calificate care să răspundă nevoilor pieței muncii și promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

Nr. 9: Îmbunătățirea performanței sistemelor de educație și formare la toate nivelurile și creșterea participării la învățământul terțiar sau cel echivalent.

⁽²⁾ Nr. 4: Optimizarea sprijinului pentru cercetare-dezvoltare și inovare, consolidarea triunghiului cunoașterii și eliberarea potențialului economiei digitale.